N°. 3218 — 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00, *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 1 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

In 't belang van *Handel en Nijverheid* gaat dit Nommer vergezeld van een bijvoegsel, waarin is opgenomen het onlangs tusschen Nederland en België gesloten en thans bij de [illegible]

AMSTERDAM, 30 November.

Laatstleden Zaturdag, heeft de Tweede Kamer de Begrooting van Kolonien aangenomen. Vooraf was eene algemeene diskussie gevoerd, waarin ten naastenbij al de hangende koloniale quæstiën werden aangeraakt, met ter zijdelating evenwel van de politieke zijde. Wij stippen slechts eenige punten aan uit de rede des ministers.

1°. Omtrent de *slaven*-quæstie, door den heer ten Cate, met een kompliment voor den minister, besproken, wordt de verzekering gegeven, dat het lot der slaven door de invoering der reglementen is verbeterd. De Regering heeft overigens plan om Chineezen op groote schaal naar Suriname te lokken.

2°. Op de stoompakketvaart is door de heeren Gevers Deynoot en van Hoëvell gewezen. Zij blijft ongelukkig hangen. De zaak heeft geen stap gedaan sinds wij de aangelegenheid laatstelijk besproken hebben. Wat de minister thans daarvan zegt, is een doekje voor het bloeden, gevonden in de geldkrizis, die toch voor iets nuttig schijnt te zijn, al ware 't slechts om een minister uit den brand te helpen. Hij blijft bij zijn systeem, dat het goevernement geen subsidie behoort te geven. Men moet de onderneming aan de partikuliere industrie overlaten.

3°. De wet tot regeling van 't indiesch *muntwezen*. Natuurlijk staat daarbij op den voorgrond de zaak der duitenplaatjes, die gelijk de stoompakketvaart in den doofpot blijft. Men hoort van de eene aangelegenheid niet meer dan van de andere. De minister geeft daaromtrent eenige algemeene betuigingen, die insgelijks

4°. het indiesch drukpers-reglement betreffen en niets om [illegible] hebben. Dat zijn nu drie zaken van groot gewigt, waarvoor vroeger de levendigste belangstelling werd gevoed, en die, hoewel geheel onopgelost gebleven, zoo goed als in 't vergeetboek zijn geraakt. — Met der daad, de Regering heeft daarin getoond dat hare *vis inertiæ* niet gering is. De Kamer legt er zich bij neer. Waarschijnlijk des te gereeder, omdat de minister in andere aangelegenheden, niet zonder bekwaamheid en ijver werkzaam is.

Wij hebben gezegd, dat wij welligt op de rede van den minister van Protestantsche Eeredienst zouden terugkomen, als wij, na de officiëele editie dier rede gezien te hebben, 't noodig zouden achten. Eene herhaalde lezing van zijne redevoeringen heeft ons niet weinig verrast. Want hoe trouw ook het beknopt verslag de rede des ministers heeft terug gegeven, [illegible] de beknoptheid oorzaak, dat sommige opmerkingen [illegible] gebleven, die niet van belang ontbloot zijn. Als wij andermaal daarop neer komen, dan is het niet om iets terug te nemen van hetgene wij over zijne redevoeringen gezegd hebben. Het is er ver af; veeleer geschiedt het om onzen eersten indruk te bevestigen; maar vooral om nota te nemen van sommige verklaringen, door den minister gegeven omtrent het hervormde kerkgenootschap, die ons niet weinig bevreemd hebben. Die verklaringen zijn tweeërlei.

[illegible] ongrondwettige afgelegd, en deze heeft de minister getemperd en zoo veel mogelijk terug genomen.

Tot de dusdanige behoort het volgende:

»De betrekking tusschen Kerk en Staat, uit vroegere [illegible] ontsproten, is onverbreekbaar; want het eigen[illegible], het karakteristieke der betrekking ligt »daarin, dat zij naast en door elkander bestaan en leven »en [illegible] hebben."

Om de verregaande strekking van deze verklaring te vatten, lette men wel op, dat de minister spreekt van het *hervormd* kerkgenootschap, zoo als hij-zelf nadrukkelijk getoigt.

In zijne tweede redevoering heeft hij dat thema, waartegen protest was ingeleverd, op nieuw besproken. Hij heeft het verzacht, maar desniettemin toch nog gezegd:

»Aan den vorigen toestand, waarin *onze* Kerk met be»trekking tot den Staat verkeerde, geloof ik dat wij alleen »kunnen en moeten toeschrijven, dat eene afscheiding »tusschen Kerk en Staat, zoo als die in het afgetrokkene »door velen wenschelijk wordt geacht, naar mijne mee»ning, praktiesch in ons land *onmogelyk* en *inderdaad* »*niet zal zijn* daar te stellen".

Intusschen, in den loop der redevoering heeft hij deze gevaarlijke stelling nog weêr meer beperkt, en haar terug gebragt tot de verzorging der stoffelijke belangen; terwijl hij insgelijks, wat hij *onmogelijk* genoemd had, later heeft gezegd slechts gevaarlijk te zijn, als het *plotseling* geschiedde. Het laatste woord is geweest, dat de ondervinding zal moeten leeren of het hervormd genootschap, zonder steun van den Staat, op eigen beenen zal kunnen loopen.

En daarmeê zijn wij aan de tweede soort van stellingen, die de minister zonder aarzelen heeft geuit, en waaromtrent wij verlangend zijn de meening der protestantsche pers te vernemen. Omtrent het verledene heeft de minister dit gezegd:

»In een Staat, gelijk Nederland, waar *nimmer* te »voren eene aanzienlijke afdeeling van de algemeene »Kerk (dat wil zeggen, het hervormd kerkgenootschap) »*vrijheid heeft gekend* en *vrijheid heeft genoten*, en »dus geacht kan en moet worden *trapsgewijze* tot *meer*»*dere vrijheid* te *moeten worden opgeleid*", enz.

Zoo heeft dan ook, blijkens den minister — die zich te regt beroept op de geschiedenis — het hervormd kerkgenootschap »*nimmer vrijheid gekend en nimmer vrijheid genoten*." Wij wisten dat, maar nooit is ons de bekentenis zoo ridderlijk geschonken en dat van eene zoo hooge plaats!

Van die verklaring heeft de minister niets terug genomen. Integendeel, in zijne derde redevoering heeft hij die bevestigd, als hij zegt: dat het hervormd kerkgenootschap »zich *steeds* heeft bevonden" in een *toestand* »*van geheele afhankelijkheid* van den Staat."

Daarbij is hij niet gebleven. Hij is nog verder gegaan; hij heeft den twijfel geuit, of het wel mogelijk zal zijn het hervormd kerkgenootschap van die afhankelijkheid van den Staat volkomen vrij te maken. Hij verklaart immers: »dat de tijd eerst zal moeten uit»wijzen, of dat kerkgenootschap (der hervormden) ge»heel en al van het Staatstoezigt zal kunnen worden »ontslagen."

Het is eene matiging van eene reeds vroeger vermelde betuiging: dat het »praktisch in ons land *onmogelijk* is »en *inderdaad niet zal zijn daar te stellen*."

Het is met het oog daarop, dat de minister in zijne eerste rede heeft gezegd, dat er voor de Hervormden naast het *Kerk*bestuur een *Staats*bestuur noodig is, vooral voor de stoffelijke belangen.

Van deze geldelijke belangen, verzekert de minister, dat zij »van dien aard" zijn, dat zij »aan geen (her»vormd) kerkbestuur kunnen noch behooren te worden over»gelaten." Met andere woorden herhaalt hij, na eerst te hebben getoond dat de *Synode* eens vruchteloos beproefd heeft om de zaak te regelen: »De *geheele* finantiëele be»hartiging van *alle geldelijke zaken*, de *Kerk* betreffende, »is een *te gewigtig* onderwerp, dan dat het aan de »*kerkelijke* kollegiën *kan* en *behoort* te worden toever»trouwd."

»De Synode zelve", na hare proefneming, die »*alge*»*meen* werd afgekeurd", bevond »bij nader inzien, dat »alle bemoeijing met materiële belangen oneindig beter »aan het *Staats*bestuur was overgelaten."

Wij spreken 't niet tegen. Maar dat alles verbaast ons. De minister verdient een kompliment, dat hij de zaken zoo rond en open behandelt, en haar bij haar waren naam noemt.

Inmiddels hebben wij nu al vernomen wat de minister van de hervormde *vrijheid* maakt; wij hopen dat de protestantsche organen op hunne beurt zullen mededeelen, wat zij daaromtrent denken.

In de Tweede Kamer is heden behandeld het verslag der kommissie van beheer over den staat van de Oost-Indische bezittingen in 1854. De minister van Kolonien heeft bij die gelegenheid verklaard, dat uit berigten, heden ochtend van den goeverneur-generaal ontvangen, blijkt, dat de expeditie naar Timor met goed gevolg is bekroond, en in Ned.-Indië overal rust en tevredenheid heerschen. De goeverneur-generaal heeft de beschikking over toereikende zee- en landmagt en geldmiddelen om in alle eventualiteiten te voorzien. Sedert Sept. 1856 is de krijgsmagt met 5000 Europeanen versterkt. Het vertrek der militairen gaat voort. De hoop bestaat om in den loop van het volgende jaar de zeerooverij op de Solo-eilanden te beteugelen.

Uit de diskussiën, eergisteren bij de Tweede Kamer der Staten Generaal gehouden, is o. a. gebleken, 1°. dat het voorloopig verslag nopens de wetsontwerpen tot emancipatie der slaven in West-Indië, eerlang het licht zal zien; en 2°. dat ook gereed is het verslag van de kommissie van rapporteurs over het ontwerp nopens het koloniaal batig slot voor 1855, hetwelk mede eerstdaags gedrukt zal worden rondgedeeld.

In de zitting van de Tweede Kamer van 27 dezer, is o. a. ingekomen een adres van den raad der gemeente Tilburg, betrekkelijk den aanleg van spoorwegen.

Bij onzen uitgever zag, eenige dagen geleden, onder den titel van *Engelands Rentmeesterschap*, een redevoering het licht van Kardinaal Wiseman. De beroemde prelaat behandelt daarin de vraag of Engeland de pligten, die het te vervullen had tegenover het ontzaggelijk aan zijn hoede toevertrouwd Indiesch Rijk, getrouw genoeg heeft vervuld om aanspraak te mogen maken op den naam van regtvaardig rentmeester, en brengt met dit onderwerp ook de pligten in verband, welke Engeland ten opzigte van andere natiën heeft te vervullen. Dit onderwerp is met die eigenaardige klaarheid van denkbeelden en warmte van voorstelling behandeld, welke Wiseman's stijl kenmerken. Het spreekt van zelf dat in de tegenwoordige omstandigheden, nu in geheel Engeland een blinde geest van verbittering tegen de [illegible] een kalm onderzoek, uit een godsdienstig oogpunt, naar de oorzaken van het kwaad, veel opzien baren moest; alle groote dagbladen bespraken de redevoering des Kardinaals, en de *Times*, verbolgen dat men in dat oogenblik van pligten durfde spreken, barstte in allerlei hevige uitvallen tegen hem los. De Kardinaal schreef daarop een brief aan den redakteur van den *Times*, welken deze echter goedvond niet te plaatsen. Desniettegenstaande zijn de exemplaren van 's Kardinaals aanspraak bij duizenden over het geheele land, ook buiten den kring der Katholieken, verspreid, en ongetwijfeld hebben zijn woorden het meest verlichte en bezadigste gedeelte der engelsche natie tot nadenken moeten stemmen. Zij, die belang stellen in het groote drama, dat in Engelsch Indië wordt vertoond, zullen ongetwijfeld de beschouwingen daarover van den vermaarden katholieken redenaar met genoegen lezen.

Men leest in de parijzer partikuliere korrespondentie van de *Amsterdamsche Courant*:

PARIJS, 26 November.

»Het is mij gelukt nieuwe bijzonderheden te vernemen over de aanvrage om inlichtingen, welke, zoo als ik u reeds meldde, door de fransche Regering aan haren vertegenwoordiger te 's Hage is gezonden, betreffende de inbezitneming van de Kokos-eilanden. Uit goede bron wordt mij verzekerd, dat deze stap, werkelijk gedaan, is uitgegaan van het ministerie van Marine alhier, waar eene volledige verzameling wordt gevormd van al de incidenten, zelfs de meest onbeduidende, die zich in de koloniale bezittingen der verschillende Staten opdoen. Ik wil nu wel deze opheldering gaarne toegeven; maar geloof toch dat die verzameling niet met zoo veel zorg zal worden bijeengebragt met een louter historisch doel, en dat in die nasporingen, die zoo in bijzonderheden afdalen, eenig min of meer verwijderd staatkundig oogmerk moet gelegen zijn."

Sedert de afstemming van het Hoofdstuk X (Oorlog) der staatsbegrooting voor den jare 1858, en sedert de

mededeeling, door den minister van Oorlog, baron Forstner van Dambenoy gedaan, dat hij het stellige voornemen heeft, af te treden, worden er in deze rezidentie verschillende personen genoemd, die, naar men verzekert, voor de betrekking, die openvallen zal, in aanmerking zouden komen. Zonder nu voor de waarheid daarvan te willen instaan, en zonder nog te kunnen verzekeren, dat deze vakature alreeds zoo spoedig ontstaan zal, vermelden wij die namen als blote geruchten. Het zijn de heeren: van Meurs, oud direkteur van den artillerie- en konstruktiewinkel te Delft, thans belast met de direktie van 's rijks gieterij van metalen geschut alhier; Dibbets, majoor der administratie, gedetacheerd aan het departement van Oorlog; de kolonel Singendonck, inspekteur van het wapen der artillerie, en Storm van 's Gravensande, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De tijd zal leeren wat er van die geruchten zij.

Volgens een berekening, die wij aantreffen in het *N. Handels- en Effektenblad*, wordt door de hoofdstad des rijks in de volgende verhouding bijgedragen tot de algemeene belastingen:

Grondbelasting	*negen* pCt. bijna.	
Personeele belasting . . .	*zestien* »	ruim.
Geslagt	*zeventien* pCt.	
Binnenl. gedistilleerd . .	*tien*	»
Buitenl. » . . .	*tien*	»
Wijn	*acht*	»
Turf	*negentien*	»
Steenkolen	*twaalf*	»

Gisteren avond is het vijf-en-twintigjarig herinneringsfeest aan den laatsten strijd op den Citadel van Antwerpen onder Neêrlands vlag geopend, en strekte een koncert, den feestelingen in de zaal van *de Vereeniging*, Warmoesstraat, aangeboden door de harmonie-kapel der handboog- en bukschutterij *Claudius Civilis*, tot inleiding der plegtigheden, die dezen morgen aanvingen. Ten 10 ure verzamelden de hier aanwezige verdedigers der Citadel zich op de beurs. Eene kommissie begaf zich aan den Rijnspoorweg, tot ontvangst van hen die van elders verwacht werden. De derde sektie van de vereeniging *het Metalen Kruis* was ten 10 ure op de Botermarkt aangetreden, om, onder begeleiding van tamboers der schutterij, als eerewacht te marcheren naar de beurs. Nadat de feestelingen van buiten de stad aldaar waren aangekomen, begaf de stoet zich, onder begeleiding van de stafmuziek en de tamboers der stedelijke schutterij, naar de Nieuwe Kerk, om eene hulde aan het graf van van Speyk te brengen. Aldaar bevonden zich de heeren hoofd- en subalterne officieren der schutterij. De heer F. C. Zillesen sprak de feestelingen bij het gedenkteeken toe en was, in zijne hulde aan den zeeheld gebragt, ook de tolk hunner gevoelens. Na afloop dezer plegtigheid trok de stoet in optogt om het monument aan den volksgeest van 1830 en 1831 gewijd, op den Dam, en begaf zich vervolgens naar het Burgerweeshuis, om er een bezoek aan Van Speyks gedenksteen te brengen. Daar werden de feestgenooten door den heer Jhr. P. H. Bieker, namens regenten van het gestigt, met eene toespraak ontvangen. Ten 12½ ure begaf men zich naar de tuinen *Natura Artis Magistra*. (*Amst. Ct.*)

Z. M. heeft, bij besluit van 24 Nov. jl., vernietigd art. 31 van het Reglement van orde voor den Gemeenteraad van Schiedam. Dat besluit is o. a. gegrond op de overweging, dat art. 48 der Gemeentewet voorschrijft, dat de Raad niet mag besluiten, zoo niet de grootste helft van het bij art. 4 der wet bepaald getal leden tegenwoordig is, en dat de bedoeling dezer wetsbepaling is, dat geen besluit mag worden opgemaakt, ten ware de Raad, vertegenwoordigd door zijne meerderheid, er toe heeft medegewerkt, en dat het tegendeel zou plaats hebben, indien met een minder getal behoorlijk ingevulde stembriefjes dan de volstrekte meerderheid der raadsleden bedraagt, eene benoeming zou kunnen worden gedaan, daar alleen zij die hunne stembriefjes behoorlijk invullen, geacht kunnen worden tot het besluit medegewerkt te hebben.

Z. M. heeft bij besluit goedgevonden, aan de kommissie uit de Staten van Friesland, belast met het uitbrengen van verslag op het voorstel tot verbetering der vaart van Leeuwarden naar Harlingen tot in zee, magtiging te verleenen om hare werkzaamheden na de sluiting der tegenwoordige wintervergadering voort te zetten.

Het laatste luxemburgsche *Memorial* deelt thans tien nieuwe groothertogelijke besluiten mede, waarin de bezoldiging der geëmployeerden bij verschillende takken van bestuur geregeld wordt. De Kamer zal zich dus hiermede niet bezig te houden hebben; zij heeft dus slechts de gelden daarvoor goed te keuren. De eenige betrekkingen die nog ter vermeerdering overblijven, zijn die van officieren en de administrateurs-generaal, en om ook tot deze vermeerdering te geraken, zal de Regering de [illegible] der Kamer wel niet vragen.

Verder deelt het *Memorial* een rapport mede van den administrateur-generaal van financiën over de financieële gesteldheid des groothertogdoms. Daaruit blijkt, dat op het einde van dit jaar eene voordeelig saldo zal aanwezig zijn van 500,000 fr., welk bedrag men hoofdzakelijk te danken heeft aan buitengewone ontvangsten en die in den vervolge zich niet weer zullen voordoen. Het jaarlijksch overschot der gewone ontvangsten is ten slotte daarin geraamd op 48,000 franken.

Z. M. heeft de benoeming van jhr. J. L. Hesselt van Dinter, burgemeester van Nootdorp, tot sekretaris dier gemeente, met zijne goedkeuring bekrachtigd.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag, 28 November.

In deze zitting is ingekomen 1°. een wetsontwerp tot verlenging van den termijn tot herziening der wet op het binnenlandsch gedistilleerd; en 2°. een wetsontwerp tot goedkeuring van verschillende artikelen van het op 27 Oktober te Brussel gesloten verdrag tusschen Nederland en België.

De Kommissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp tot wijziging van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting voor 1857, heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De dag der beraadslaging over dit ontwerp van wet zal nader worden vastgesteld.

De Kamer heeft hoofdstuk XI der Staatsbegrooting voor 1858 (*Departement van Koloniën*) heden in behandeling genomen. Aan de algemeene beschouwingen namen deel de heeren: Blaupot ten Cate, Stolte, Gevers Deijnoot, Sloet tot Oldhuis, Heyinck van Papendrecht, van Hoëvell, van Lynden, Hoffman, Bosscha, Delprat en ter Bruggen Hugenholtz.

De onderwerpen, welke de leden achtereenvolgens behandelden, betroffen de emancipatie en den toestand der slaven in West-Indië, de reduktie van kourtagie van makelaars, de stoompakketvaart tusschen Nederlandsch Indië, het zoutmonopolie en het pandelingschap aldaar, de quæstie van het herstel van het Indisch muntwezen en de uitvoering aan de muntwet gegeven, het drukpersreglement, de hervorming der akademie te Delft, het in bezit nemen der Kokos-eilanden door Engeland, de wettelijke regeling van het beheer der indische geldmiddelen, en de inrigting der begrooting-zelve van hoofdstuk XI.

De minister van Koloniën heeft de beschouwingen der onderscheidene sprekers beantwoord.

Na de goedkeuring der onderscheidene artikelen van het wetsontwerp, is hoofdstuk XI met 43 tegen 16 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Hoëvell, Reinders, Jespers, Dullert, Stolte, Anemaet, de Lom de Berg, ter Bruggen Hugenholtz, Storm, Thorbecke, Westerhoff, van Eck, Zylker, Meeussen, Poortman en van Wintershoven.

Hoofdstuk XII der Staatsbegrooting (*Onvoorziene Uitgaven*) werd, nadat daarover het woord was gevoerd door de heeren Poortman en van Nispen van Sevenaer en den minister van Financiën, aangenomen met 48 tegen 2 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren van Bosse en Anemaet.

De Kamer zal op Maandag aanstaanden in behandeling nemen de konkluziën van rapporten op regeringsbescheiden, en eenige wetsontwerpen, waaromtrent de eindverslagen reeds vroeger uitgebragt werden.

'sGRAVENHAGE, 29 November. De luitenant generaal Mansouroff in russische dienst, buitengewoon adjudant van Z. M. den Keizer aller Russen, nieuw benoemd buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van den Tzar bij het Hof van Z. M. den Koning der Nederlanden, ter vervanging van wijlen den ridder Lomonosoff, is heden in deze rezidentie aangekomen.

ROTTERDAM, 28 November. Sedert 8 dagen varen nu ook de stoombooten der Neder- en Midden-Rijn-maatschappij niet meer van deze stad, terwijl de stoombooten der Nederl. stoomboot-maatschappij reeds sedert 4 weken de vaart naar boven hebben gestaakt, dat te meer hinderlijk en schadelijk is, omdat juist in dit saizoen, de meeste goederen zich voordoen en daardoen zelfs bij gunstigen waterstand aanzienlijke verhoogingen op de vrachten moesten worden toegestaan. Zoo lang de stoombooten bestaan, is dit de eerste maal, dat door den lagen waterstand zulk eene geheele en lang aanhoudende interruptie in de vaart ontstaan is. Aan het Rijnspoorweg-station alhier heerscht dan ook ongemeene drukte en moet men de goederen vooraf opgeven, waarna men na 8 of 10 dagen eerst verlof tot bezorging bekomt en betalen de meeste goederen dan ook ijlvracht. De massa's goederen, die zich door deze omstandigheden hier ophoopen, zijn verbazend groot, en de voortdurende Oostewinden doen nog geene verandering voorzien. (*H.*)

HOORN, 27 Nov. Op de markt alhier werden 189 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 49,655 ned. ponden. De prijs was kleine graskaas *f* 24, middelbare *f* 27, kommissie-kaas *f* 27,59.

WORMERVEER, 26 Nov. Heden waren ter markt alhier aangevoerd 26 stapels kaas; de prijs was *f* 24½ voor kleine en *f* 28 voor middelbare, per 50 ned. ponden.

Gisteren te Purmerend aangevoerd 110 stapels; prijzen *f* 24½ voor kleine en *f* 27½ voor middelbare per 50 ned. ponden.

BLOKZIJL, 25 Nov. De boter, die op de laatste markt in deze environs eene aanmerkelijke prijsvermindering onderging, werd heden ook hier tot lagere prijzen verkocht; met moeite werd bedongen, per ¼ vat *f* 46; per ⅛ vat *f* 22,50 à 23; per ℔ *f* 1 à 1,04.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 November. De installatie van den heer Dupin als prokureur-generaal heeft heden plaats gehad. Daar deze heer zich altijd een der warmste aanhangers van Koning Lodewijk Filips betoond heeft, en zelfs uitvoerder van den laatsten wil diens vorsten is geweest, was men zeer nieuwsgierig te weten, welke motieven hij zou aanvoeren om nu de aanneming van een post te verklaren, waarvoor hij bij de wederinstelling van het Keizerrijk in 1852 had bedankt. De heer Dupin zeide in zijne redevoering, dat de likwidatie der erfenis van den Koning zijnde afgeloopen, hij de bewijzen der keizerlijke welwillendheid mogt aannemen. Velen, zelfs onder de Bonapartisten, halen de schouders op, bij die verklaring, en keuren het af dat de bejaarde Dupin zijne laatste levensjaren wil slijten in dienst eener Regering waarvan de kieschheid hem gebood zich op een afstand te houden.

— Het wetgevend ligchaam is gisteren geopend. De prezident, de graaf de Morny, heeft bij die gelegenheid eene korte rede gehouden, waarin hij vooral heeft doen uitkomen, hoezeer de staatkunde des keizers den roem van Frankrijk verhoogd heeft, en hoezeer Frankrijk zijne hulpmiddelen heeft kunnen ontwikkelen, het de gevolgen van een grooten oorlog en den [illegible] doenden oogst van drie jaren te dragen had.

De nieuwsgierigheid van velen was opgewekt om te zien, welke gedragslijn door de afgevaardigden der oppozitie Hénon, Carnot, Goudchaux, Ollivier en Darimon worden aangenomen. De drie eerstgemelden waren niet verschenen; de laatsten waren daarentegen opgekomen en hebben den eed afgelegd.

— Na het getal der piëmonteesche verkiezingen bekend is, blijkt het duidelijk, dat de toestand van het ministerie er niet vaster door geworden is. Men telt onder de leden der midden-regterzijde, 38 van de linkerzijde, en 80 zuivere ministerieëlen. Hoewel nu de linkerzijde gewoonlijk met het bewind stemt, ziet men echter dat het dit op geene vaste meerderheid staat maken kan.

— In den *Moniteur* leest men een brief uit Ma[illegible] dd. 3 Oktober, aldus luidende:

»Van Tonquin hebben wij het treurig berigt ontvangen van het martelaarschap van den spaanschen Bisschop Mgr. Diaz. Den dag voor Hemelvaart door de mandarijnen en hunne soldaten in een christelijk dorp gegrepen, dat door hen in den brand werd gestoken, werd hij aan handen en voeten gebonden in de gevangenis geworpen, en na duizenden folteringen te Ram Ting, den 20[illegible] het hoofd afgehouwen. Na de doodsvoltrekking heeft men den grond omgespit, uit vrees dat de Christenen eenige droppels van zijn bloed zouden verzamelen. Vervolgens hebben de Mandarijnen het ligchaam met groot vertoon van soldaten en olifanten door de [illegible] laten rondvoeren, en in tapijten en matten gewikkeld in de rivier doen werpen, met een lang touw vastgemaakt aan een vaartuig, dat in allerijl naar zee is gevaren. De kapitein zat bezijden het touw, dat de overblijfselen van den ongelukkigen prelaat meesleepte en belette de matrozen als zij hem wilden beschouwen, zoodat niemand geweten heeft waar ter plaatse het touw is [illegible] laten en mitsdien, ondanks de navorschingen van tonquinsche visschers het lijk van den martelaar [illegible] is gevonden kunnen worden.

ENGELAND.

De zitting van het Parlement zal door de Koningin in persoon worden geopend.

— De dagbladen houden zich thans met het vraagstuk bezig, wie de verantwoordelijkheid te dragen heeft van het zenden van zeilschepen in plaats van stoombooten naar Indië, waardoor de toevoer van troepen zoo danig is vertraagd. Sommigen wijten de schuld aan de direkteuren der o. i. Kompanjie, anderen aan de regering. Waarschijnlijk zal de behandeling dezer vraag in het parlement tot ernstige en levendige debatten aanleiding geven.

— De *Times* en de *Globe* berigten, dat voortaan de regering van Indië onder het bestuur en toezigt van het ministerie en het parlement zullen geplaatst worden.

— Nopens mr. Spurgeon, het hoofd eener school, die men de *puriteinsche* zou kunnen noemen, leest men in een puseyistisch engelsch dagblad het volgende:

»Wij hebben bereids veel hooren verhalen van des heeren Spurgeons gemeen- en grofheden, doch het volgende, 't welk ons van zeer achtbare zijde is bekend geworden, — dat hadden wij ons niet kunnen voorstellen. Onlangs was mr. Surgeon naar Suffolk gereisd, om er te prediken.

»Drie of vier zijner bewonderaars betwistten elkander de eer hem ten hunnent te ontvangen. Het [illegible] den strijd. Aan den maaltijd at de heer Spurgeon [illegible] zes, en verzocht drinken. De vrouw des huizes [illegible] hem den karaf met water toe. »Ik dank u, [illegible] mistress," zei hij beleefd; »ik heb aan iets [illegible]

sterkends behoefte, en gebruik het water slechts om mijne voeten te wasschen." Toen bediende men hem van zooveel porter als hij begeerde.

»Na den maaltijd verzocht hij eene kamer, om er zich tot zijne preek voor te bereiden. Men gaf hem er eene. »Hebt ge sigaren? vroeg hij, en nog een weinig van dien porter, als 't u belieft." Men bragt hem vier flesschen porter en een half dozijn sigaren. Een uur later, toen hij den kansel beklom, was van een en ander niets meer te vinden.

— Uit Agra wordt geschreven, dat de brievenposten zeer moeijelijk zijn en telkens door den vijand, die de wegen onveilig maakt, worden weggenomen, zonder dat men het voor het oogenblik kan beletten. Het goevernement wendt alle pogingen aan, doch de behoeften zijn zoo groot dat in alles niet voorzien kan worden. Niemand wil postmeester op eenigen afstand van Agra wezen, daar verscheidene vermoord zijn. Eindelijk heeft een mitar de betrekking aangenomen. (De mitars behooren tot de laagste klasse der Indiërs; zij verrigten het afzigtelijkst werk, en kunnen, zonder zich te onteeren, eijeren raken. Zij hebben steeds een beezem in de hand, en houden geen gemeenschap met de overige kasten.) Hij heeft een grijs paard gekocht, en, omringd van een twee tot drie honderd mitars omringd, is hij ter verovering gegaan der betrekking die hij zal vervullen. Het oord was in het bezit van verscheidene bataillons oproerlingen, die tegen alle pogingen om hen te verstrooijen hadden weerstand geboden. Maar toen zij de bende metars zagen naderen verlaten zij den post, uitroepende: »Valt ons niet aan, wij zullen ons verwijderen;" en zulks alleen door den angst zich te zullen zien aangevallen en gedood door metars, waardoor de deur van het paradijs voor hen gesloten zou zijn gebleven. De overwinning is behaald zonder dat er een droppel bloeds heeft gestroomd en nu heerscht daar de metar als groot-mogol, en rijdt in een fraai rijtuig met vier paarden zooals de goeverneur van Indië. Nu hoopt men dat de brievenpost geregelder en gemakkelijker zal zijn.

— Met de *Ardgo* zijn tijdingen ontvangen uit New-York van 14 dezer. De berigten uit Europa, den vorigen dag aldaar per *Arabia* aangebragt, hadden een ongemeen gunstigen indruk te weeg gebragt op de beurs. Alle koersen rezen spoedig.

De zoogenaamde honger-meetings te New-York verminderden.

Uit Washington zijn instruktiën afgezonden om generaal Walker aan te houden en men hoopt hem in handen te krijgen. Of hij zich naar Nicaragua of Kuba gewend heeft, was niet bekend.

In Kansas willen sommigen eene gemengde konstitutie met en zonder slavernij voorstellen. Men gelooft echter niet dat veel van dit voorstel zal komen, daar de meeste stemmen zich voor de slavernij hebben verklaard.

— Sedert twee jaren dat generaal Comonfort het prezidentschap in Mexico bezit, is hij de geliefde held van de protestantsche en revolutionnaire pers, zoowel in Europa als Amerika, te meer daar hij de hand heeft gelegd aan de goederen der Kerk. Dadelijk daarop heeft de vijandige pers voorspeld dat zulks voor Mexiko het tijdperk van den langverwachten voorspoed zou zijn. Ondertusschen verschenen de pronuntiamento's als naar gewoonte en men beschuldigde de geestelijken de aanstokers der wanordelijkheden te zijn, waarop de Prezident uit Mexiko den Bisschop van Puebla heeft verwijderd en andere aanzienlijke geestelijken, onder het voorwendsel dat zij zouden hebben zamengezworen. Desniettemin heeft de regeringloosheid ondanks die willekeurige daden niet opgehouden; en thans moeten de protestantsche dagbladen der Vereenigde Staten bekennen, dat Comonforts magt van drie zijden wordt bedreigd.

't Is dan ook niet de behoudende partij, die, naar de meening der Protestanten, zijne magt aanrande, maar de liberalen, vrienden van Comonfort, de bewerkers den wetten welke hem in het kamp der vijanden van de Kerk zoo bemind hebben gemaakt. Men wordt slechts door de zijnen verraden.

Alzoo verdwijnen nu de verwachtingen der revolutionnairen die zoozeer op het ruim geweten van Comonfort gesteund hadden. De Ratazzis van Mexiko, alvermogend in het kwaad, zijn voor het goede onbekwaam en de zoo schandelijke plannen der liberalisten loopen uit om het vaderland aan den minstbiedende prijs te geven.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 November. Heden is in al de kerken van het diocees Mechelen een mandement voorgelezen van den Kardinaal-Aartsbisschop, dat op de aanstaande verkiezingen betrekking heeft. De korte inhoud van dit stuk is als volgt:

De gespannen toestand van ons waarde vaderland maakt het ons ten pligt de aandacht op de verkiezingen van 10 December te vestigen.

Hoewel de godsdienst niet geroepen is de tijdelijke zaken te regelen der maatschappij, kan zij echter niet ongevoelig zijn voor het geluk der volkeren; daarom bidt de Kerk voor de openbare vrede en voorspoed, en schrijft de gehoorzaamheid aan de wetten en de vervulling van alle pligten in het maatschappelijk leven voor.

De woorden van den apostel Paulus aan Timotheus, bisschop van Epheze leeren aan de Christenen van alle tijden en landen, belang te stellen in het geluk van hun vaderland.

De vrede en de voorspoed van Belgie hangen allernaauwst zamen met goede wetten, en deze worden grootendeels door de vertegenwoordigers gemaakt, waarom wij u aanmanen uwe gebeden bij de nadering der verkiezingen tot God op te zenden.

Verder noodigen wij degenen van u, welke het kiesregt bezitten uit, om de pligten te vervullen, die de godsdienst hun oplegt.

Het betaamt den goeden Christen mede te werken tot het geluk van zijn vaderland en daarvoor zijn rust en voordeel op te offeren, als het algemeen belang dit eischt. Wat de geestelijken aangaat, zij worden uitgenoodigd met veel voorzigtigheid te werk te gaan. Al de handelingen der vijanden des geloofs strekken om de geestelijkheid hatelijk te maken en haar het vertrouwen der geloovigen te doen verliezen, om daarna hunne valsche leerstellingen te gemakkelijker toegang te doen vinden. Gij kunt, waarde medewerkers, die onregtvaardige beschuldigingen verachten, maar gij moet terzelfder tijd zorgvuldig vermijden wat met reden tot gisping van ons heilig ministerie aanleiding zou kunnen geven.

Gij zult u derhalve op den kansel niet met staatkundige diskussiën inlaten, en u van alle hatelijke toespelingen of beleediging van wie het ook zij onthouden. Gij zult er u toe bepalen de opgenoemde pligten bij de geloovigen ingang te doen vinden, opdat zij ze met des te meer ijver en naauwgezetheid vervullen voor het heil der godsdienst, de rust en het geluk des lands.

Den eersten Zondag van December zal tot dit einde de hoogmis door den *Veni Creator* worden voorafgegaan, en dien Zondag en de vier volgende dagen zullen de priesters daaraan de Kollekte van den H. Geest toevoegen.

— De *Indépendance Belge* verhaalt met zeer veel ophef een feit, dat onlangs te Rome plaats gehad, en in die stad een groote beweging veroorzaakt zou hebben. Prins Massimo zou namelijk kommissaris-generaal der spoorwegen zijn geworden; en het blad meent hierin een nederlaag voor Mgr. Milesi te zien. Prins Massimo (en niet Massimi), is sinds verscheidene jaren direkteur-generaal der posterijen en geniet het volle vertrouwen van het hof van Rome, zoodat de spoorwegen natuurlijk tot zijne funktiën behooren.

De *Indépendance* is den broeders der christelijke scholen niet zeer genegen, en juicht de liberalisten toe die hen te Jemmapes mishandelden en hunne scholen vernielde. Maar nu neemt het blad die broeders te Rome in zijne bescherming, en beweert dat hunne scholen plotseling op aanstoking der Jezuïeten gesloten zijn geworden; dat zulks voor Frankrijk eene beleediging is en den romeinschen adel zeer ontevreden heeft gemaakt. Rome is de zetel van een der provinciën der stichting van den Eerw. De Lavalle. Zonder van de talrijke scholen te spreken, die te Rome door italiaansche broeders worden bestuurd, is er ook een fransche school, door fransche broeders bestuurd. Nooit is er sprake geweest een dier stichtingen te sluiten. Maar de door de fransche broeders te Rome gestichte school voor het professionale onderwijs werd niet aangemoedigd, wijl die te Rome het nut niet kon hebben als dergelijke stichtingen elders. De Jezuïeten zijn geheel buiten de quaestie en kunnen niet ijverzuchtig zijn op een dergelijke instelling, want zij staan te Rome niet aan het hoofd van eenige lagere school. Het romeinsche kollegie waar de societeit van Jezu onderwijs geeft is een thelogische universiteit.

STADSNIEUWS.

In de 234ste Staats-Loterij zijn, in de 2e Klasse, bij de 1e Trekking prijzen van ƒ 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 366 ƒ 1500, N°. 4388 en 10142 ieder ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 November.

GETROUWD (25 Nov.): F. H. Meijer met C. F. G. Moquette. - H. C. Koek met M. J. van Santen.

BEVALLEN (26 Nov.): S. Roland Holst, geb. Posthumus, D. — (27 Nov.): A. F. R. C. Kleyn, geb. Meijer, Z. - J. Kuiper, geb. van der Star, Z.

OVERLEDEN (24 Nov.): A. M. Nibbrig, 85 j. - C. C. F. Theunisz, geb. van Gerbaulet, 53½ j. — (25 Nov.): P. J. Luff, 39 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 28 Nov. Fransche 4½ pc. — ; 3 pc. 67.15; 1½ pc. Spanje 24¼; 3 pc. id. 37½, Fr. O. Sp. 658, Rom. Leen. —.

MADRID, 27 Nov. 3 pc. Schuld 38.65, id. 1½ pc. 26 25.

LONDEN, 28 Nov. Consols op tijd 91⅞; Spanje buitenl. 1½ pc. 23½; Rusl. 5 pc. 105½; id. 4½ pc. 95; Holl. 4 pc. 96; id. 2½ pc. 63; Sard. 5 pc. 88½; Braz. 99; Peru 4½ pc. 74½; Gren. uitg. 5⅜; id. werk. 18½; Mexiko 3 pc. 18½; Portugal 3 pc. 43½; Ecuador 14; Venezuela 29; Wissel op Amst. 12.02½; Hamburg 13.13.

WEENEN, 28 Nov. Met. 5 pc. 80⅜; Nationale 83⅜; Bank Aktiën 974; Credit Anst. 195; Noord-Bahn akt. 175; O.-Fr. Spoorw. akt. 275; Saltzb. 100½; Lomb. Venetiaans. 92½; Wissel op Londen 10.33; Goud 11¼; Zilver 8¾.

BERLIJN, 28 Nov. 4½ pc. Pr. Staatsch. 98⅜; 5 pc. Rusland 103½; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 19⅝; Amst. kort 141¾; Hamb. 149⅝; Petersburg 93¾; Diskonto 7½.

HAMBURG, 28 Nov. Spanje 3 pc. —; id. 1½ pc. 22¼; Rusl. 5 pc. 99¼; 4½ pc. 92½; 3 pc. Mexikanen 6½; Vereinsbank 96½; Noord-Duits. bank 83½; Wissel op Londen 3/m. —; id. kort —; Amst. —; Diskonto 9½.

FRANKFORT, 28 Nov. 5 pc. Met. 75⅜; 1½ pc. Spanje binnenl. 24½; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —; Diskonto 6.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	27 NOV. 4½ u. gebl.	28 NOV.	4½ u. gebl.	
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	102½			
Nederl. Bank	4	176½			
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62 5/16	62 5/16	62½	
Dito Dito	3	74 11/16	74⅝		
Dito Dito	4	95¾	95⅝	95 11/16	
Amortisatie-Syndikaat	3½	88¾			
Aand. Handel-Maatsch.	4½	141¾	141¾	142½	142½
dito Contant	4½	141			
Oost-Ind. Leening	4		93¼		
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	99½	99½		
Maatschappij van Weld.	4				
Belgie, Cert. Adm. B. Bk.	2½				
Dito *Rothschild*	2½	50	50	50⅛	
Frankrijk, Certifikaten	3	61	51½		
Spanje, Obligatiën	1¼	24 13/16	24⅞	24⅞	24⅝
Dito	3	41⅞	41 7/16		
Dito Binnenlandsche	3	36 11/16	36⅜	36¾	36 11/16
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon					
Portugal, Obligatiën	3	43⅜	43⅜	43⅜	
Dito 1856	3	42¾	[illegible]	[illegible]	42 15/16
Uitgestelde		24½	24½		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5	103	103		
Dito bij idem 1828/1829	5	101¼	101⅞		
Cert. bij idem 1831/1833	5	91			
Dito bij idem 1840	4	83¼	83¼		
Dito bij *Stieglitz*	4	82¼	83¼		
Dito Nieuwe	4				
Dito 5de Serie	5				
Dito 1855, 6de Serie	5		96⅞	97 1/16	96⅞
Dito Adm. te Hamburg	5	97 1/16			
Dito dito te Londen	5				
Dito dito dito	4½	93	93¼		
Inschrijv. in Assignatiën	6				
Certifikaten van dito	6				
Spoorweg Aandeelen	5	70			
Polen, Aand. 1835, fl. 500		149	149		
Obligatiën	4 pCt.	76⅞	77		
Pruissen, Oblig.	4½				
Aandeelen 1854			197		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5	74½			
Dito dito	4		60½		
Dito Metalliek	5	71⅞	71 15/16	71⅞	71 15/16
Dito Rente Amsterdam	5	84⅞	84 15/16	84⅞	84 15/16
Dito Nationale 1854	5	74	73 15/16	74½	73 15/16
Dito dito	2½	37½	37½	37½	
Weener Bankaktiën			1088		
Dito Aand. fl. 250, 1839			398		
Dito dito „ 250, 1854	4 pCt.	312	312		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Dito bij *Rotschild*	5				
Denemarken, Obl. te Lond.	5				
Dito	3				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5	96½	96½		
Dito 1839 van £ 100	5				
Dito 1843 „ 100	5		96		
Dito 1852	4½				
Sardinië	5				
Peru, Geldl. 1854	4½				
Dito te Parijs					
Equador, Oblig. 1855	1		13 1/16		
Venezuela, dito 6 pCt. thans	1½	26½			
Dito Uitgestelde	2	10¾	10½		
Grenada, Obligatiën	3½	16½	16 3/16	16½	
Dito Uitgestelde		5 5/16	5 5/16		
Mexiko, dito	3	17 5/16	17 5/16		
Nrd Amer. Bh. *Hope en C.* L. A. ƒ 690					
Dito dito L. B.					
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorw. Aandeelen		89	90	91	90
Dito Oblig. Constr. Bons 7 pCt.		81½	81½	82	81½
Louisiana		75			
Grieken, Obl. Geldl. 1825 à 5 pCt.		8½			

Prost 90, 98 98¼.

Vaste markt bij levendigen handel in oostenrijksche fondsen.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt.; Prolongatie 6½ pCt. Diskonto 7 pCt.

[illegible]

Parijs	2/m.	ƒ 55	Livorno	2/m.	ƒ 88
	zigt	56	Napels		81
Bordeaux	2/m.	54⅞	Petersburg		1 63
	zigt	55 1/16	Weenen	6/w.	32
Madrid	3/m.	236	Augsburg		32
Cadix		238	Frankfort		35½
Seville		235	Hamburg		98½
Bilbao		235		2/m.	34⅞
Lissabon		40½	Londen	zigt	35
Porto		40½		2/m.	[illegible]
Genua	2/m.	45	Rotterdam	zigt	[illegible]

HANDELSBERIGTEN.

Per Overlandmail.

BATAVIA, 10 Oktober.

INVOER. — Lijnwaden. Over Manufakturen valt heden niets belangrijks te zeggen. De vraag voor het binnenland en de kleine kustplaatsen is zeer gering, terwijl de houders ten gevolge van verscheidene kort op elkander volgende en niet onbelangrijke faillissementen onder de Chinesche Lijnwaden-handelaren, zeer voorzigtig en tot verkoopen weinig geneigd zijn. Onder zulke ongunstige omstandigheden konden de omzettingen, gedurende de laatste twee weken niet anders als onbelangrijk zijn.

Holl. Calicots zijn zonder merkelijke verandering en kunnen als volgt genoteerd worden:

5/4	Ruwe	f 4,15	a	f 4,20.	5/4	Witte	f 4,50	a	f 4,55.
6/4	"	" 5,25	"	" 5,35.	6/4	"	" 5,40	"	" 5,50.
7/4	"	" 5,50	"	" 5,55.	7/4	"	" 6,50	"	" 6,60.

op tijd; en op korten tijd 15 a 20 cents lager. De 6/4 ruwe en witte en de 5/4 ruwe alleen trokken eenige attentie. Van Engl. gebleekte en ongebleekte Madapollams zijn de courante soorten weinig voorhanden, zoodat zich voor dat fabrikaat weinig vraag voordeed. Voor Engl. witte Shirtings geldt de omtrent Engl. Madapollams gemaakte bemerking; ruwe daarentegen zijn steeds willig, vooral in de breede soorten welke weinig ter markt en goed gesouteneerd zijn. Holl. Shirtings zijn zeer gezocht tot de laatste noteringen, doch zouden wel hooger te plaatsen zijn, indien de houders vaster waren. Het gewilde stoomfabrikaat zoude wel tot de volgende prijzen te plaatsen zijn: 36" ruwe f 6,75 a f 6,80, 42/45", id. f 7,75 a f 8, 36" witte f 7,50 a f 7,75 en 42" witte f 8,75 a f 9. — Voor het batikken zouden 44" witte Shirtings aan te bevelen zijn, welke in evenredigheid hoogere prijzen zouden halen. Cambrics zijn steeds gezocht tot de laatste noteringen; naar de fijne soorten deed zich meer vraag voor. Holl. ruwe Drills zijn schaarsch en zouden voor mooije blanke soort de laatst besteede prijzen coulant bedingen. Van Engl. en Amerik. fabrikaat is niets ter markt. Lappets genieten veel attentie, doch zijn niet in waarde gerezen. Mousseline damassée is wel voorradig, vooral in de ordinaire kwaliteiten welke lager afgedaan werden. Jeans en Satteens gaan uiterst traag af. Oogjes goed blijft gedrukt en zoude de laatste noteringen moeijelijk halen. Dimets verkeeren in eene eenigzins lustelooze positie en zouden tot de laatste prijzen moeijelijk te plaatsen zijn. Blaauwe Drills genieten veel vraag, doch zijn bijna niet te verkrijgen. 6/4 Salempores zijn minder willig, doch zullen zich wel souteneren. Naar Adrianopel roode Katoenen werd niet veel omgezien en zijn prijzen daarvan lager aan te nemen. Prints zijn zonder attentie tot verlaagde prijzen, zijnde het saisoen daarvoor bijna verstreken. Intusschen hadden wij dezer dagen op nieuw belangrijke aanvoeren daarvan, welke thans zonder groote opoffering niet geplaatst zullen kunnen worden. Van overjarige waar is nog veel ter markt. Van Batik goederen werden belangrijke partijen van incourante soorten op Vendutie tot zeer lage prijzen gerealiseerd, ten gevolge waarvan de kooplust voor de betere genres nog flaauwer werd. Weefgoederen zijn zonder vermeldenswaardige verandering; goede poetjoek-nauw Doeken zijn weinig ter markt en zouden wel van f 4,25 a f 4,50 te plaatsen zijn. Witte Garens blijven willig tot de laatste noteringen en zijn moeijelijk verkrijgbaar. Naar Adrianopel roode Garens deed zich meer vraag voor en werden eenige niet onbelangrijke partijen daarvan ten volle tot de genoteerde prijzen genomen. N°. 40 blijft hier ter plaatse van eenen moeijelijken afzet. Gekleurde Garens zijn iets aangenamer, doch zonder verandering in prijs. Molton Dekens zonder fluctuatie, met vermeerderende voorraad. Wollen Dekens zijn schaarsch en genieten veel attentie tot eenigzins verhoogde prijzen. Polemiten zonder aanvoeren. Lakens, Flanel en Lastings in een doen. Katoenen Fluweel is veel voorradig en moeijelijk te plaatsen; onze noteringen daarvoor zijn dan ook geheel nominaal.

Metalen. Zweedsch IJzer geniet veel vraag en werd dezer dagen tot f 14,25 verkocht, waartoe vele koopers ter markt zijn. Over engelsch Staaf-, Spijker-, Plaat- en Bandijzer valt niets van eenig belang te zeggen, genietende deze artikelen weinig vraag bij belangrijke voorraden. Staal zonder aanvoeren van eenige beteekenis. Lood gaat traag af tot de noteeringen. Bladkooper is thans met weinig kooplust, zijnde reeds in de behoefte voorzien. Koperen Spijkers zonder verbetering. IJzer en Spijkers genieten iets meer vraag en bedingen coulant van f 20 a f 22 naar de soort. Blik in een doen. Zink in blokken is stiller en zoude op dit oogenblik niet meer dan f 26 a 27 halen. Zink in rollen is daarentegen wat aangenamer tot de laatste noteeringen.

Provisiën. Van Boter werden belangrijke partijen aangevoerd en kwamen de prijzen daarvan in eenen korten tijd tot op f 12 terug, waartoe vele verkoopers, doch weinig koopers ter markt zijn. Van Kaas hadden wij mede groote aanvoeren welke grootendeels bedorven bevonden en op Vendutie opgeruimd werden; voor puike soort is niet meer dan f 4,50 a 5, te bedingen. Hammen zijn overvloedig aan de markt en daalden langzamerhand tot op f 6,50 waartoe de laatste afdoeningen plaats vonden. Verduurzaamde levensmiddelen zijn van eene moeijelijke plaatsing en gaan met 30 pCt. avans op de fakturen traag af. Koek en Banket zonder veranderingen. Olijfolie is iets aangenamer en werd tot iets hoogere prijzen genomen. Azijn blijft overvoerd en onverkoopbaar. Holl. Gezouten Vleesch is schaars en werd met f 75 betaald. Spek in een doen. Amerik. Meel zonder aanvoeren van eenig belang; onze notering daarvoor is geheel nominaal.

Dranken. Bordeaux Vatwijn van goede kwaliteit werd met f 160 betaald. Kistwijn onveranderd. Madera in een doen. Van Rhijnwijn werden groote hoeveelheden uithoofde van beschadiging op Vendutie verkocht, waardoor de prijzen nog meer gedrukt werden. Genever verkeert in eene flaauwe stemming en is niet boven f 18,50 voor goede kwaliteit te noteren. Engl. Bier op fust zonder vraag; op flesschen bedong het f 8 voor goede kwaliteit. Haantjes Bier is overvoerd en niet meer waard dan f 6 per dozijn; op fust haalde het nog f 46 a 48. Van Seltserswater hadden wij belangrijke aanvoeren, ten gevolge waarvan de prijzen tot op f 12 terug gingen, waartoe niet veel koopers te vinden zijn. Likeuren zijn stil tot de laatste noteringen.

Diversen. Glaswerk blijft overvoerd. Aardewerk is stiller. Vensterglas zonder veel vraag, en in afwachting van groote aanvoeren [illegible] afgedaan. Naar Linnen zakken deed zich geene vraag voor. Bengaalsche zakken zijn niet in de eerste hand en zouden tot de [illegible] coulant afgaan. Lijnolie werd van f 15 a f 16 naar de kwaliteit en de groote der keldgrs afgedaan. Loodwit zonder veel attentie zoo als gewoonlijk tegen het einde der Oost-Mousson. Menie en Terpentijn-olie zonder verandering. Zweedsche Teer is zonder voorraad en a f 14 te plaatsen; Koolteer daarentegen is veel aan de markt en werd tot lagere prijzen losgelaten. Touwwerk zonder verbetering. Zeildoek is weinig ter markt en tot de notering moeijelijk verkrijgbaar. Arak Leggers zijn stil en niet boven f 30 te noteren. Papier blijft overvoerd en onverkoopbaar, tenzij op Vendutie.

UITVOER. — Arak geniet wat meer vraag. De afdoeningen bestonden uit 80 Leggers a f 120, 200 Leggers a f 115 en 50 Leggers wat afwijkende soort a f 112.

Bindrotting. Bandjermassing geniet wat meer attentie, daar de West-Mousson op handen is en men alsdan geene verdere aanvoeren te gemoet kan zien. Daarvan gingen af 300 a 350 pic. superieure kwaliteit a f 10,50. Voor mooije Padang werd van f 7,75 a f 8, bedongen.

Cassia zonder aanvoeren.

Cubeben zijn niet ter markt.

Curcuma. Hiervan zijn reeds eenige belangrijke partijen naar Europa afgescheept, ten gevolge waarvan het artikel thans minder kooplust ondervindt.

Foelie en Notenmuscaat blijven zeer stil en trekken geene attentie voor de europesche markten.

Gum Damar met weinig voorraad en eenige meerdere vraag. De afdoeningen welke ons ter oore kwamen bestonden uit 200 pic. a f 34; en circa 80 pic. inferieure kwaliteit a f 33.

Gum Elastiek blijft begeerd, en werden omme en bij 300 pic. daarvan a f 41 voor Holland genomen. Voor Amerika blijft eene levendige vraag bestaan.

Gutta Percha is weinig voorhanden en werd met f 38 voor een partijtje van 90 pic. afwijkende vochtige kwaliteit betaald. Goede soort is thans niet verkrijgbaar.

Huiden. Koehuiden zijn schaars en gewild tot onze noteringen. Buffelhuiden worden veel aangeboden en ondervinden slechts eene matige vraag; de omzettingen daarvan bestonden uit circa 2000 pies Cheribon en Bantam huiden van f 4.50 a 4.80 naar de soort.

Indigo. Enkele partijtjes puike indigo werden te Samarang a f 4,50 afgedaan. De aanvoeren blijven gering en van mindere kwaliteit, terwijl slechts op puike waar gereflecteerd wordt, zoodat de prijzen daarvan sich wel zullen soutineren.

Kadrang en Sapanhout niet veel voorhanden, vooral eerstgenoemde soort. Voor Sapanhout van mindere kwaliteit werd van f 5·50 a f 6 besteed. Een partijtje Manila werd in Entrepot a f 11 verhandeld.

Koffij. Op de plaats werden 500 pic. Padang f 37, losgelaten, terwijl eene kleine Oogst ordinaire Java a f 36, aangeboden, doch niet genomen werd. Te Samarang werden 2000 pikols Java uit de Oogsten van 1858 en 1859 a f 34 en 33 op levering verkocht, terwijl eenige planters hun produkt van 1858 a 1862 dooreen a f 30 loslieten. De Gouvernements veiling te Padang is, zoo als het te verwachten stond, zeer hoog afgeloopen; zijnde de te koop aangebodene 40,000 pikols dooreen grif a f 35,83 genomen, grootendeels voor Holland.

Peper is minder willig ten gevolge der ongunstige berigten uit Europa. Voor zwart Benkoelen werd niet meer besteed dan f 23,20; en naar witte f 39 a f 44 naar de soort. Lange Peper zonder veel vraag tot de noteringen.

Rijst. Het arrivement van eenige disponible schepen heeft, niettegenstaande de slechte berigten van China omtrent dit graan, aanleiding tot ondernemingen naar Hongkong en Macao gegeven. Sedert ons laatst berigt werden circa 1500 koyangs Carga in de prijzen aan f 123, a f 128, voor deze markten gekocht. Van tweede soort blanke Java werden circa 80 koyangs ter opvulling van schepen van f 155, a 160, omgezet. In de hetere soorten ging niets om.

Suiker. De eenige afdoening welke wij te vermelden hebben, bestaat uit 9000 picols hooge Nummers voor Bombay tot f 22. Te Samarang zal, naar men ons schrijft weinig Suiker meer aan de markt komen. Te Soerabaya vindt hetgeen aan de markt komt gerif koopers a f 22, terwijl op levering tot u°. December gretig f 21 besteed wordt. De in de laatste dagen gevallene regen heeft eenen goeden invloed op de jongen aanplanten voor den volgenden oogst gehad, doch heeft het door de langdurige droogte aan de najaars tuinen veroorzaakte kwaad niet meer kunnen verhelpen. Het deficit daarop zal ten minste 50 a 60 pCt. bedragen.

Tamarinde zonder veel vraag. Dezer dagen vonden 150 a 200 pikols nemers a f 6, voor Europa.

Wisselkoersen. Op Holland wordt algemeen a 106½ pCt. gedisponeerd, doch hoorden wij dezer dagen na het afsluiten der wisseltransactiën voor deze mail dat men groote bedragen in eens a 107 pCt. afgedaan had, waartoe men echter niet algemeen geneigd is af te geven. Op Engeland is de koers onveranderd. Australische Bank-bills 30 dagen zigt zijn a f 11 afgedaan. Op Singapore werd a f 2,63 en op China a f 2,64 a f 2,63 afgegeven.

Specie Koersen. Mexikaansche $ zijn moeijelijk te plaatsen en werden van f 2,60 a f 2,62½ losgelaten. Sovereigns f 11,95 a f 12, Dubloenen f 38, Oude Ducaten f 7, Nieuwe Ducaten f 5·90 a f 5,95 Spaansche $ zijn zeer gezocht, doch niet voorhanden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 27 Nov. Horn, Elise, Wilmington. - Prange, Adolf van Nassau, Lissabon.

UITGEZEILD:

TEXEL, 28 Nov. Hofker, Diana, Homan, Groot Zeewijk en Klint, Wilhelmina, alle 3 Suriname. - Bouwen, Jonkvr. Geertrui, Calabar. - Ouwehand, Preciosa, Lissabon.
— 27 Nov. De Jonge, Prins Hendrik, en Deterding, Elise Henriëtte, beide Batavia.
HELVOET, 27 Nov. Potjer, Jacomina, Havana.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 30 November, in lading naar:

Frankfort.	J. Stumm, Frankfort N°. 14.
Maintz.	W. Huppert, Maintz N°. 5.
Mannheim.	J. Noll, Stad Mannheim.

AMSTERDAM, 29 November, vertrokken naar:

Keulen.	Th. Kamps, Cöln. N°. 11.
Coblentz.	J. Staats, Tancred.
Dusseldorp en Neuss.	W. J. F. Wilson, Niederrhein N°. [illegible]
Urdingen en Ruhrort.	M. Knoch, Franconia.

Rijnhoogte	ARNHEM, 27 Nov.	0 p.	9 duim.
	KEULEN, 29 "	2 vt.	5½ "

Advertentiën.

(3889) Bevallen van een *ZOON*, C. A. BAX, geboren VAN TOMPUTTEN.
ROTTERDAM, 27 November 1857.

(3891) Heden, na voorzien te zijn geweest van de Genademiddelen der Kerk, overleed alhier, de Zeer Eerwaardige Heer CORNELIS BEERENDONK, Pastoor der Gemeente, in den ouderdom van bijna 70 jaren.
OUD-BEIJERLAND, 27 November 1857. J. M. TIEBES, Exec. Test.

(3893) Het behaagde den Almagtigen God, tot bittere droefheid van mij, mijne kinderen en behuwdkinderen, op heden, na voorzien te zijn geweest van de HH. Sacramenten der Stervenden, mijnen dierbaren Echtgenoot WILHELMUS JOSEPHUS DE VEER, in den ouderdom van 69 jaren, na eene genoegelijke Echtvereeniging van bijna 48 jaren uit dit leven, en, zoo wij vertrouwen tot een beter leven op te nemen.
AMSTERDAM, 27 November 1857. E. W. SNIJDERS, wed. W. J. DE VEER.

Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo.

Ten gevolge eener vakature bij de Armschool van gezegde Vereeniging te *'s Gravenhage*, noodigt de Hoofdraad Heeren **Hulponderwijzers van den derden rang** uit, welke genegen mogten zijn die betrekking te vervullen, zich in persoon of bij brief, aan den Hoofdraad te wenden. Westeinde B. N°. 306. (38[illegible]

In den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:

Nieuw volledig Handboek der Kookkunst bevattende alle mogelijke voorschriften tot het bereiden van alle soorten van spijzen; het vervaardigen van compote, gelei en salade; het inmaken en confijten van vruchten, enz. enz.

Alsmede:

Het te zamenstellen van een groot aantal taarten en gebakken, glazuur, ijs, crêmes, enz.; benevens opgave over dinés, soupés, enz., door J. VAN HEMERT. Derde aanzienlijk vermeerderde druk. Prijs f 1,[illegible]

KINDERSPEELGOED.

Kalverstraat, E. 251. het 2de huis van de St. Luciënsteeg.

Wij berigten onze geëerde begunstigers, dat wij dit jaar bijzonder gesorteerd zijn in speelgoed. Veel nieuws en bevalligs hebben wij in Parijs, Saxen en Nurnberg gekocht, en hopen met een druk bezoek van onze getrouwe begunstigers vereerd te worden, daar wij door billijke prijzen, fijnheid van goederen en goede behandeling, dit vertrouwen hopen waardig te blijven, dat wij tot hiertoe zoo ruimschoots mogten ondervinden.
(3894) GEBROEDERS DE HAAN.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.

Bijvoegsel van de Tijd, Noord-Hollandsche Courant,
van Dingsdag 1 December 1857.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Traktaat van Handel en Scheepvaart tusschen Nederland en België.

Het traktaat van handel en scheepvaart, tusschen Nederland en België den 27 Oktober jl., gesloten is van den volgenden inhoud:

In naam der Heilige Drieëenheid [illegible]

Z. M. de Koning der Nederlanden en Z. M. de Koning der Belgen, willende de handelsbetrekkingen tusschen hunne Staten op eenvoudige en vaste grondslagen vestigen, hebben besloten te dien einde een traktaat te sluiten, en hebben tot hunne gevolmagtigden gekozen:

Z. M. de Koning der Nederlanden, den heer J. L. H. A. baron Gericke van Herwijnen, (volgt de optelling der ridderorden), buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij Z. M. den Koning der Belgen;

en Z. M. de Koning der Belgen: den burggraaf C. Vilain XIV (volgt de optelling der ridderorden enz.), lid van de Kamer van Vertegenwoordigers en minister van Buitenlandsche Zaken, benevens

den heer E. J. Mercier (volgt de optelling der ridderorden enz.), lid van de Kamer van Vertegenwoordigers, en minister van Staat en van Financiën;

die, na hunne volmagten uitgewisseld en in behoorlijke orde bevonden te hebben, de volgende artikelen hebben vastgesteld.

Art. 1. Er zal volkomen en algeheele vrijheid van handel bestaan tusschen de onderdanen der beide hooge kontrakteerende partijen, in dien zin, dat dezelfde faciliteiten, veiligheid en bescherming, welke de inboorlingen genieten, over en weder worden gewaarborgd.

Dien ten gevolge zullen de wederzijdsche onderdanen ter zake van hunnen handel of van hunne nijverheid in de havens, steden of plaatsen, [illegible] der beide hooge kontrakteerende partijen, hetzij zij zich daar vestigen, hetzij zij er slechts tijdelijk verblijven, of er zich ophouden, geene andere of hoogere regten, schattingen of belastingen betalen, dan die van de inboorlingen geheven worden, en de voorregten, vrijdommen en andere gunsten, welke de inwoners van een der beide hooge kontrakteerende partijen in zake van handel of van nijverheid mogten genieten, zullen gemeen zijn aan die van de andere.

De fabrikanten en kooplieden van den een of den anderen der Staten van de hooge kontrakteerende partijen, benevens hunne *commis-voyageurs*, die in den anderen Staat aankoopen mogten doen voor de behoeften hunner indrustrie en aldaar orders opnemen, met of zonder stalen, maar zonder koopwaren te kolporteeren, zullen, wat betreft het regt van patent, over en weder behandeld worden op den voet der meest begunstigde natiën.

Art. 2. De schepen van een der beide Staten, hetzij in ballast of met lading en om het even van welke plaats zij komen, of waarheen zij bestemd zijn, hetzij binnen- of buiten 'slands, zoowel ter zee als langs de rivieren of kanalen, zullen in den anderen Staat niet onderworpen worden aan tonne-, haven-, loods-, baken-, anker-, sleep-, vuur-, sluis-, kanaal-, quarantaine-, berg-, entrepôt-gelden, patent-, scheepvaart- en tolregten, in één woord aan geene regten of lasten van welken aard of onder welke benaming ook, geheven wordende of vastgesteld in naam of ten voordeele der Regering, van publieke ambtenaren, van gemeenten of gestichten, hoe ook genaamd, andere dan die, welke thans zijn of in het vervolg aan de nationale schepen zouden mogen worden opgelegd behoudens evenwel de bepalingen van art. 41 van het traktaat gesloten tusschen de hooge kontrakteerende partijen den 5den November 1842.

De restitutiën van regten van dien aard, welke in eenen der beide Staten aan de nationale schepen toegekend zijn of zouden mogen worden, zullen insgelijks aan de schepen van den anderen Staat worden toegekend.

De nederlandsche schippers in België en de belgische schippers in de Nederlanden zullen bovendien ontslagen zijn der betaling van het patentregt, mitsgaders van ieder ander personeel regt voor alle reizen, die zij van het eene in het andere land mogten doen met lading of in ballast.

De voorgaande bepalingen maken geen inbreuk op de vrijstelling van tonnegelden en andere bijzondere gunsten van denzelfden aard, welke iedere Staat mogt toekennen aan schepen, die tot de nationale visscherij gebezigd worden.

Art. 3. Ten aanzien der ligplaats van de schepen, hun laden en lossen in de [illegible], op de reeden, in de havens, havenskommen en dokken, en in het algemeen van alle formaliteiten en bepalingen, hoe ook genaamd, aan welke de koopvaardijschepen, hunne bemanning en lading onderworpen kunnen worden, zal er in een der beide Staten aan de nationale schepen geen voorregt noch eenige gunst verleend worden, welke het ook niet evenzeer aan de schepen van den anderen Staat zal worden; zijnde het de wil der hooge kontrakteerende partijen, dat ook in dit opzigt hare vaartuigen op den voet eener volkomene gelijkheid behandeld worden.

Art. 4. Alle voortbrengselen en andere handels-artikelen, welke in de Staten van eene der hooge kontrakteerende partijen wettiglijk mogen worden in- of uitgevoerd met nationale schepen, zullen er insgelijks met schepen aan de andere kontrakteerende partij toebehoorende, kunnen worden in of uitgevoerd.

De goederen, in de havens van Nederland of van België door schepen van de eene of de andere kontrakteerende partij ingevoerd zullen er bestemd kunnen worden ter konsumtie, tot doorvoer of wederinvoer, of eindelijk in entrepôt kunnen worden opgeslagen, volgens de keus van den eigenaar of zijne lasthebbenden; alles onder geene andere voorwaarden en zonder aan hoogere pakhuis-, waakgelden, of andere soortgelijke regten onderworpen te worden, dan die, aan welke de goederen, door nationale schepen aangebragt, onderworpen zijn.

Art. 5. De schepen van eene der kontrakteerende partijen, door nood gedwongen in eene der havens van de andere inloopende, zullen aldaar noch voor het schip noch voor zijne lading andere regten betalen dan die, waaraan de inboorlingen in hetzelfde geval onderworpen zijn, mits de noodzakelijkheid van het binnenloopen wettelijk gekonstateerd zij, mits deze schepen geenerlei handelsverrigtingen uitoefenen, en dat zij niet langer in de haven blijven dan de beweegreden der noodzakelijkheid medebrengt. Ingeval van gedwongen binnenloopen zullen niet als handelsverrigtingen beschouwd worden, het lossen en weder laden van koopgoederen tot het herstel van het schip, het overschepen op een ander schip ingeval het eerste niet meer bevaarbaar zij, de noodige kosten tot het ravitailleren der equipage en de verkoop der beschadigde goederen, wanneer het tolbestuur daartoe de volmagt zal hebben gegeven.

Art. 6. De nederlandsche schepen, die in eene der belgische, en de belgische, die in eene der nederlandsche havens binnenvallen en er slechts een gedeelte hunner lading zouden willen lossen, zullen, mits nalevende de wetten en reglementen der wederzijdsche Staten, zoodanig gedeelte hunner lading, hetwelk voor eene andere haven, hetzij van hetzelfde land, hetzij van een ander, mogt bestemd zijn, aan boord kunnen houden en weder uitvoeren, zonder verpligt te zijn, om voor dat gedeelte der lading eenige regten te betalen, behalve de waakgelden.

Art. 7. Bij stranding of schipbreuk van een vaartuig van eene der hooge kontrakteerende partijen in de Staten van de andere zal aan den gezagvoerder en aan de manschappen alle hulp en bijstand verleend worden, zoowel voor hunne personen als voor het schip en zijne lading.

De werkzaamheden, tot de strandvonderij betrekkelijk, zullen geschieden overeenkomstig 's lands wetten, en er zullen geene hoogere reddings- en bergloonen betaald worden, dan door de inboorlingen zelven in hetzelfde geval verschuldigd zouden zijn.

Van de geborgene koopwaren zullen geene regten geheven worden tenzij die in konsumtie worden gebragt.

Art. 8. De nationaliteit der vaartuigen zal wederzijds worden erkend volgens de wetten en reglementen, aan elk land eigen, door middel van bewijzen en patenten, door de bevoegde autoriteit, aan de kapiteins, gezagvoerders en schippers opgegeven.

Art. 9. De voorwerpen van welken aard ook, welke hunne oorsprong zij en van waar ook herkomstig, die in een der beide Staten worden ingevoerd, onder de vlag van den anderen Staat, hetzij van de zeezijde langs kanalen of rivieren, zullen het genot hebben van dezelfde vrijstellingen, restitutiën, premiën en andere gunsten of faciliteiten en zullen geene andere inkomende regten betalen noch onderworpen zijn aan andere lasten of formaliteiten dan indien de invoer onder nationale vlag geschiedde.

Art. 10. De voorwerpen van allerhanden aard, uit Nederland met belgische, of uit België met Nederlandsche schepen uitgevoerd, naar welke bestemming het ook zij, zullen geene andere regten betalen en aan geene andere formaliteiten onderworpen zijn, dan indien de uitvoer onder nationale vlag geschiedde.

Art. 11. Daar het de bedoeling der hooge kontrakteerende partijen is, geenerlei onderscheid toe te laten tusschen de schepen van hunne Staten in zake van hunne nationaliteit, voor wat betreft den [illegible] van produkten of andere voorwerpen van handel, in die schepen aangevoerd wordende, zal er te dezen aanzien noch direktelijk noch indirektelijk door eene of andere der hooge kontrakteerende partijen noch door eenige maatschappij, korporatie of agent, handelende in haren naam of onder haar gezag, eenige prioriteit of voorregt worden verleend aan de invoeren door inlandsche vaartuigen.

Art. 12. De nederlandsche schepen zullen de kustvaart mogen uitoefenen in België en de belgische in de Nederlanden, zich daarbij gedragende naar de wetten, die nopens deze vaart in de beide Staten zijn of nader mogten worden vastgesteld.

Art. 13. De voorafgaande bepalingen (2—12) zijn evenzeer toepasselijk op de zeevaart, op de riviervaart en op de [illegible] toebehoorende aan de hooge kontrakteerende partijen [illegible], hetzij kunstmatig aangelegde vaarten [illegible], rivieren, kanalen, of welke andere hoe ook genaamde waterwegen, zonder eenige uitzondering en in welke rigting ook [illegible]

De gelijkstelling der respektieve vlaggen met de nationale vlag voor de vaart op alle de waterwegen, hierboven gemeld, is bepaaldelijk [illegible] toepassing op het scheepvaartregt op die waterwegen en [illegible] of tollen, door de schepen te voldoen, hetzij voor [illegible], hetzij in de aanlegplaatsen op gezegde waterwegen [illegible] dat hierbij eenigzins in aanmerking komt de aard der schepen, of het zijn zeeschepen of [illegible], dat de zeeschepen al of niet beschouwd worden als vaartuigen voor de Rijnvaart, of zij met scheepbrieven voorzien zijn, eindelijk zonder in aanmerking te nemen het land, van waar de schepen of ladingen herkomstig zijn, of werwaarts de schepen of hunne ladingen bestemd zijn.

Art. 14. De fransche wijnen, uit den eenen der beide Staten in den anderen ingevoerd, zullen tegen dezelfde regten worden toegelaten, alsof de invoer regtstreeks geschiedde uit het land van produktie.

Art. 15. De twee kontrakteerende partijen verzekeren elkander wederkeerig de behandeling van de meest begunstigde natie voor den doorvoer door hunne respektieve Staten.

De beide Regeringen zullen in overleg treden, om op den voet van art. 21 de overeenkomst van 14 Dec. 1852, te regelen de formaliteiten, de faciliteiten en de douane-kosten der internationale transporten door middel van spoorwegen.

Art. 16. De koopgoederen van allen aard, ingevoerd van de Nederlanden in België en van België in de Nederlanden over zee, langs rivieren, kanalen of te land zullen aan geene andere of hoogere regten onderworpen zijn dan ingeval de invoer ware geschied regtstreeks van de plaatsen van produktie of der meest begunstigde landen.

Noch de eene noch de andere der kontrakteerende partijen zal op de voortbrengselen van den grond of der industrie van de andere partij of harer overzeesche bezittingen andere of hoogere regten van invoer leggen dan die, welke zijn of zullen worden gelegd op gelijke voortbrengselen van iederen anderen vreemden Staat.

Elke vermindering van regten op den invoer in een der beide landen op de hierboven vermelde voortbrengselen, hetzij die vermindering algemeen of eene gunst ten behoeve van eene andere natie, welke ook, zij op den eigen stond regtens en zonder equivalent

passing zijn op gelijke voortbrengselen van het andere land.

Art. 17. De voortbrengselen der nederlandsche koloniën in de West-Indiën, uit die koloniën naar België uitgevoerd, zullen niet anders belast worden bij den uitvoer uit die koloniën, dan indien zij naar Nederland waren geëxpedieerd; en hetzelfde zal het geval zijn voor wat betreft de voortbrengselen der nederlandsche koloniën in de Oost-Indien, zoodra de algemeene wetgeving in dien zin zal zijn gewijzigd.

De Belgen mitsgaders de belgische schepen en voortbrengselen zullen wijders in de nederlandsche kolonien alle gunsten genieten, die verleend zijn of zullen worden aan de onderdanen, schepen en voortbrengselen van elken anderen meest begunstigden europeeschen Staat.

Art. 18. De konsuls-generaal, de konsuls, vice-konsuls en konsulaire agenten der Nederlanden in België zullen van alle privilegiën, vrijdommen, immuniteiten en vrijstellingen, als de agenten in dezelfde qualiteit en onder dezelfde voorwaarden als de meest begunstigde natie genot hebben.

Hetzelfde zal het geval zijn in de Nederlanden voor wat aangaat de konsuls-generaal, konsuls, vice-konsuls en konsulaire agenten van België.

Art. 19. De wederzijdsche konzuls zullen de matrozen, die de schepen hunner natie in het land der anderen mogen verlaten hebben, kunnen doen aanhouden en hetzij naar boord of naar hun land terugzenden. Tot dat einde zullen zij zich schriftelijk tot de bevoegde overheden wenden, en, door overlegging in het oorspronkelijk of bij behoorlijk gewaarmerkt afschrift der registers van het schip of van de scheepsrol, of door andere officiëele bescheiden, bewijzen, dat de teruggevorderde personen tot de equipagie behooren. Op deze aldus gestaafde aanvraag zal hun de uitlevering niet mogen worden geweigerd.

Alle mogelijke hulp zal hun verleend worden tot opsporing en aanhouding der gemelde deserteurs, die zelfs in 's lands gevangenhuizen in verzekerde bewaring zullen worden gehouden, op aanvrage en ten koste der konsuls, totdat die agenten eene gelegenheid zullen gevonden hebben, om hen te doen vertrekken. Bijaldien echter deze gelegenheid zich niet binnen twee maanden na den dag der aanhouding voordoet, zullen de deserteurs in vrijheid gesteld en niet meer om dezelfde reden aangehouden kunnen worden.

Indien de deserteur eenig wanbedrijf begaan heeft, zal hij niet ter beschikking van den konsul gesteld worden, dan nadat de regtbank, die bevoegd is er kennis van te nemen, [illegible]

Er is overeengekomen, dat de schepelingen, die onderdanen zijn van het land waar de desertie plaats heeft, van de voorgaande bepalingen zijn uitgezonderd.

Art. 20. Indien eene der hooge kontrakteerende partijen in het vervolg aan eenigen anderen Staat andere of grootere gunsten, ter zake van handel of tolregten mogt verleenen, dan die, welke bij het tegenwoordig traktaat zijn overeengekomen, dan zullen dezelfde gunsten gelijkelijk ten deel vallen aan de andere partij, die er gratuitelijk genot van zal hebben, indien de inwilliging gratuit is, of daarvoor een equivalent zal verleenen, indien de inwilliging voorwaardelijk is, in welk geval het equivalent het onderwerp van eene speciale overeenkomst tusschen de hooge kontrakteerende partijen zal uitmaken.

Art. 21. De scheepvaartregten op het kanaal van Terneuzen, zoodanig als die zijn vastgesteld bij art. 1 van het reglement van Antwerpen van 20 Mei 1843, zijn en blijven verminderd met 50 pCt. in beide Staten.

De scheepvaartregten op het kanaal van Maastricht naar 's Hertogenbosch (Zuidwillemsvaart) zijn en blijven bepaald voor haren geheelen loop, in de beide rigtingen, per ton en per mijl van 5000 meters op franken 0,01587 (guldens 0,00749) voor de geladen vaartuigen en op de helft op franken 0,00794 (guldens 0,00375), voor de vaartuigen leegscheeps.

De tolregten, die thans geheven worden op het zijkanaal van Luik naar Maastricht worden verminderd met 50 percent in beide rigtingen.

Art. 22. Het tegenwoordig traktaat zal van kracht en waarde zijn tot den 1ste Januarij 1863. Indien de eene of andere der partijen het niet bij officiëele verklaring zal hebben opgezegd, minstens één jaar vóór den 1sten Januarij 1863, dan zal het gedurende nog één jaar van kracht blijven, en zoo vervolgens van jaar tot jaar, tot dat het minstens een jaar vooruit zal opgezegd zijn.

Art. 23. Het tegenwoordig verdrag zal bekrachtigd en de bekrachtigingen zullen te Brussel uitgewisseld worden den 15de December aanstaande, of zoo mogelijk vroeger.

Het zal verbindend zijn, te rekenen van de 1ste Januarij 1858.

In oirkonde waarvan de wederzijdsche gevolmagtigden hetzelve hebben onderteekend en met hunne zegels voorzien.

Gedaan te Brussel, het origineele in dubbel, den zeven en twintigsten dag der maand Oktober van het jaar der genade achttien honderd en zeven en vijftig.

(Get.) L. Gericke (Get.) Vilain XIV (L. S.)
(L. S.) Mercier, (L. S)

Alvorens tot de teekening van dit traktaat over te gaan, hebben de gevolmagtigden een *additionneel protocol* opgemaakt, waarin zij de bepalingen hebben vastgesteld, die zij niet van eenen aard hebben geoordeeld om in het traktaat te worden opgenomen.

Die punten betreffen:

1º. De fransche wijnen. Het beginsel van het bewijs der herkomst is dienaangaande aangenomen en het zal des vereischt met onderling overleg worden geregeld. Voorloopig zal het slechts toepasselijk zijn op de wijnen, die zoodanig bereid zijn, dat zij hun eigen karakter verliezen en wijnen van andere landen nabootsen. De herkomst van die wijnen zal bewezen worden door een certifikaat van den chef der douane of den nederlandschen of belgischen konsul op de plaats der herkomst. De belanghebbenden zal tevens een certifikaat van den expediteur in Nederland of België moeten overleggen. Het formulier van dat certifikaat is bij dit protokol gevoegd.

2º. De nederlandsche visschers van het Zwin blijven in het bezit der fakulteiten, waarvan zij genot hebben voor den invoer in België der produkten van hunne visscherij, zonder dat dit inbreuk maakt op de bepalingen van het reglement van 20 Mei 1843, betrekkelijk de vischvangst en den handel in visch.

3º. De nederlandsche of belgische visschers van den Braakman zullen de bevoegdheid behouden om hunne garnalen en steurkrabben te lossen aan de aanleg- en losplaats, door de nederlandsche Regering aangewezen bij de Isabella sluis, mits zich onderwerpende a[…] maatregelen van politie, ter voorkoming van misbru[…] daargesteld. De bepalingen der bestaande reglemente[…] den invoer in Belgie van visch, gevangen in den Br[…]man, zullen toepasselijk blijven op de voormelde ga[…]len, om het even of zij versch of gekookt zijn[…] nederlandsche Regering verbindt zich, in billijkheid[…] voldoen aan de vertoogen der belgische visschers be[…]kelijk de verdeeling der mosselbanken in den Braak[…] en het waken tegen de aldaar gepleegd wordende[…]stallen.

4º. Uitzondering op de bepalingen van art. 9 va[…] traktaat, thans gesloten, wordt gemaakt voor wat b[…] het ruw zout. Intusschen worden de gunsten, wa[…] de nederlandsche vlag met opzigt tot het ruw z[…] gevolge het verdrag van 20 September 1851 geni[…] aan die vlag verzekerd zoo lang dit verdrag duur[…]

5º. Er wordt op den regel, bij de 2de § van a[…] van het tegenwoordig verdrag vastgesteld, geene u[…]dering bepaald dan voor zooveel betreft de speciale[…] deelen, thans door België aan Frankrijk toeg[…] krachtens de verdragen, ten behoeve van eenige f[…] produkten.

6º. De nederlandsche Regering zal aan de K[…] der Staten-Generaal aanbevelen:

A. De afschaffing in de nederlandsche koloni[…] het stelsel der differentiëele regten, geheven bij d[…]voer der koloniale produkten, dierwijze dat in een[…] bestek van 8 maanden na de bekrachtiging van he[…]taat, thans geteekend, of zooveel vroeger mogelij[…] opgemelde voortbrengselen niet anders bij hunnen u[…] naar België zullen belast zijn, dan indien zij n[…] Nederlanden wierden geëxpedieerd.

B. De tarifikatie bij den invoer in de Nederland[…] een regt van hoogstens 1 per cent *ad valorem* va[…] waden en stoffen van vlas, hennep en werk, ru[…] bleekt, geverwd of gedrukt, van alle soorten u[…]zondering van beddentijk.

7º. De belgische Regering zal aan de Wetge[…] Kamers aanbevelen de tarifikatie van den versch[…] visch tot het volgend bedrag, als:

Gemeene versche zeevisch, als: rog, vleet, schbl[…] de 100 ned. ponden . . . .

Versche fijne zeevisch, als: tarbot, heilbot, to[…] beljaauw, schelvisch, wijting, spiering, de 100 n[…]den . . . .

Zoutevisch in pekel of in droog zout, per ton

Het is de bedoeling, dat, indien de goedkeu[…] wetgevingsmagt der respektieve Staten niet verkrege[…] [illegible] tiging van het tegenwoordig traktaat, het trakta[…] ophouden zijn effekt te sorteeren, eene maand [… …] verstrijken van dat tijdsverloop.

8º. De gevolmagtigden zijn overeengekomen, [… …] protokol van gelijken duur zal zijn als het verdr[…] het tegelijk met voornoemd verdrag zal onder[…] worden aan de hooge kontrakteerende partijen, en[…] daarin vervatte schikkingen geacht zullen worden[…] krachtiging der wederzijdsche Regeringen te hebb[…] kregen, zoodra die van het verdrag zelf zal [… …] plaats gehad.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en […]